

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ПЛАТФОРМА ПАРАДИГМАЛЬНИХ ЗМІН ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Матеріали I Всеукраїнської
науково-практичної конференції
присвяченої пам'яті
проф. Войнаренка Михайла Петровича

27-28 жовтня 2022 року
м. Хмельницький

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (М. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ)
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАФТИ І ГАЗУ (М. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК)
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (М. ВІННИЦЯ)
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ НАН УКРАЇНИ (М. КИЇВ)
УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ (М. ХАРКІВ)
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» (М. ОДЕСА)
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (М. ЗАПОРІЖЖЯ)

Фінансово-економічна платформа парадигмальних змін повоєнного розвитку України

Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції
присвяченої пам'яті проф. Войнаренка Михайла Петровича
27-28 жовтня 2022 року, м. Хмельницький

Хмельницький

2022

*Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Хмельницького національного університету
(протокол № 5 від 23 квітня 2018 р.)*

Включені матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції присвяченої пам'яті проф. Войнаренка Михайла Петровича «Фінансово-економічна платформа парадигмальних змін повоєнного розвитку України», проведеної 27-28 жовтня 2022 року (м. Хмельницький)

Збережена авторська редакція. Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність посилань несуть автори поданих матеріалів.

Редакційна колегія:

д.т.н., проф. Синюк О.М.; к.е.н., доц. Скоробогата Л.В.;
к.е.н., доц. Джулій Л.В., к.е.н. доц. Кобець Д.Л.; к.е.н. Валькова Н.В.

Ф67 Фінансово-економічна платформа парадигмальних змін повоєнного розвитку України: Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції присвяченої пам'яті проф. Войнаренка Михайла Петровича (27-28 жовтня 2022 року, м. Хмельницький). – Хмельницький: ХНУ, 2022. – 354 с.

Наведено матеріали міжнародної науково-практичної конференції, які стосуються актуальних питань щодо сучасного стану та парадигмальних змін повоєнного розвитку України.

Визначені фінансові аспекти післявоєнного розвитку України. Розглянуто актуальні проблеми управління інвестиційною та інноваційною діяльністю підприємств. Досліджено тенденції розвитку системи обліку, аудиту та оподаткування у глобальному та цифровому вимірі. Визначені фінтех та IT-інструменти цифрової економіки, як основа післявоєнного розвитку України. Запропоновані маркетингові стратегії відбудови України та перспективи повоєнного розвитку територій і громад.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності/

УДК: 338.24 (447)

© Хмельницький національний університет, 2022

© Автори тез доповідей і повідомлень, 2022

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ПІСЛЯВОЄННОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

БАГАЦЬКА К.В. Капіталізація комунальних підприємств в повоєнний період.....	22
БАРАБАШ Л.В. Післявоєнні особливості розвитку податкової системи України	24
БЕЛОУСОВА Л.І., БЕЛОУСОВ Я.І. Форсайт інвестицій у післявоєнний час.....	26
БІТЮК І.М., КОВАЛЬСЬКА О.В. Підтримка малого та середнього бізнесу в умовах війни	27
ВІЛІАК Y.V. Фінансові наслідки війни для України	29
БОНДАРЧУК М.К. Формування стратегії фінансового розвитку комерційних банків.....	31
VISHNEVSKA A., SKOROBOGATOVA N. Financial planning as a tool for ensuring the balanced development of enterprises	33
ГОНЧАРОВ Ю.В., КОРОТЕНКО В.В. Відновлення економіки України в післявоєнний період	35
ГОРАЛЬ Л.Т., КОРНІЄНКО А.М. Моніторинг економічних ризиків нафтогазових підприємств.....	37
ЯКУБИШИН О.П. Актуалізація перегляду методології тарифоутворення на послуги з транспортування природного газу	38
ГУЛЕНЕЦЬ В.Ю., ПОЛОЗОВА В.М. Діагностика формування та використання фінансових ресурсів суб'єктів господарювання	40
ДВОРНИК І.В. Фінансові аспекти сучасного стану розвитку України	44
ДИХА В.В., ДИХА М.В. Інноваційний розвиток енергетики у системі повоєнного розвитку України	46

ДУБ С.І. Циркулярна економіка як парадигмальна основа відродження України.....	48
КУЧМІЙОВА Т.С., БРАШАВЕЦЬКА О.В. Управління амортизаційною політикою підприємства в умовах воєнного стану.....	50
ЛАРІОНОВА К.Л., ХМІЗ О. Особливості кредитної діяльності банків України під час воєнного стану	53
ЛЕВКОВЕЦЬ Н.П. Проблеми дефіциту державного бюджету України та напрями стабілізації	55
ЛИТВІН А.В., ІВАНОВА Н.С. Фінансові стратегії післявоєнного розвитку України.....	57
ЛИТВИНОВА Д., ЛАГОДІЄНКО Н.В. Зміни законодавчих норм щодо податкової звітності в умовах військового стану	59
МАРТИНЕНКО К.Р. Фінансово-обліковий профіль відбудови економіки України.....	61
МИНИЧ Ю.В., СУЛІМА О.О. Реконструкція як основа економічної інтеграції України з ЄС	65
НЯНЬКО Л.Ю. Роль комерційних банків за воєнного стану та у післявоєнному відновленні України	67
ОЛЕЙНИКОВА Л.Г. Методи управління сплатою податків, інструменти та важелі управління податковими надходженнями	69
ПЕТРУК Н.К. Економічна наука в системі соціально-гуманітарного знання	75
ПОРТОВАРАС Т.Р. Удосконалення класифікації фінансових ризиків для цілей аналізу	77
СОЛОСІЧ О.С. Економічна безпека підприємництва в умовах повоєнного розвитку: фінансові аспекти.....	79
ТАРАСЮК В.В., ГРИШИНА Л.О. Актуальні проблеми та шляхи покращення фінансової системи України у післявоєнний період	80
TITENKO Z. Financial risk management policy as a condition for ensuring the financial security of enterprises.....	82

ТКАЧУК Л.М., ГАВЕНКО М.С. Особливості управління власним капіталом підприємства	84
ТЮРІНА Н.М., НАЗАРЧУК Т.В. Розвиток економіки України у повоєнний період	85
ФРАДИНСЬКИЙ О.А. Війна як стимул для реформування та лібералізації податкової системи України	87
ФРОНІН Д.С. Вплив війни на економіку України	91
ЧЕРЕП А.В., КАЙРАЧКА Н.В., НАЗІНА А.А. Особливості формування фінансових ресурсів АТ ЛКФ Світоч на фоні інтеграційних процесів з ЄС.....	93
ЧІКОВ І.А. Дискримінантні моделі діагностики ймовірності банкрутства суб'єктів господарювання.....	97
ШЕЛУДЬКО С.А. Необанки та їх роль у повоєнній трансформації банківської системи України	99
ЮРЧИШЕНА Л.В. Розрив видатків за видами фінансування як індикатор фінансової стійкості ЗВО	101

СЕКЦІЯ 2. УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ТА ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

БОЛОТНОВ Д.Г. Розвиток підприємства як економічна категорія	103
БОРОВІК Л.В. Напрями удосконалення інвестування аграрного виробництва	104
БРАЖНИК Л.В., ЧУМАК В.Д. Особливості формування регіональної інвестиційної стратегії малого підприємництва	106
ВІТЮК А.В. Перспективи розвитку інвестиційної діяльності у повоєнний період.....	108
ГЛАДКА Д.О. Оцінювання інноваційного потенціалу підприємства: методи та підходи	110

ГОРАЛЬ Л.Т. Міжгалузева мережева взаємодія як чинник ревіталізації нафтогазопереробної галузі України	112
ГОРБАТЮК О.В., РОМАНЮК Р.Р. Інноваційні технології в управлінні персоналом	116
ГРЕБІНСЬКА С.І. Ведення бізнесу в умовах війни: проблеми та підтримка з боку держави.....	118
ДАНІЛКОВА А.Ю., КУЛІЙ Б.О., БИСТРИЦЬКИЙ Д.А., ОЛІЙНИК А.І. Профіль посади, як основа HR-системи, його застосування на підприємстві	121
ЄДИНАК В.Ю. Формування інноваційно-сприятливого середовища в Україні у післявоєнній перспективі	123
ЄПІФАНОВА І.Ю. Джерела фінансування проєктів підприємств в повоєнний період	125
ЗІНЕНКО К.А., КОБЄЛЄВА Т.О. Особливості формування економічної безпеки будівельного підприємства	127
КОБЄЛЄВА А.В. Інтегрована модель оцінки інноваційних розробок.....	129
КОВАЛЬ Н.О. Інноваційна система як нова бізнес-модель сучасної економіки	131
КОВАЛЬ Н.О., ШИНКАРЧУК К.С. Інновації як фактор підвищення продуктивності праці в умовах післявоєнного розвитку підприємств України	133
KOROTAIEVA O. Comprehensive pidhid to the sight of the virobnic potential of the industrial enterprise	134
КОСТРИЦЬКА А.А., ЛУК'ЯНОВА В.В. Діагностика ризику підприємницької діяльності суб'єктів господарювання	136
КУЗЬМІН О.Є., ТЕРЛЕЦЬКА В.О. Сутність венчурних бізнес-структур	140
ЛІННІК Д.В., ЛУК'ЯНОВА В.В. Точка беззбитковості, як основний фактор привабливості інвестиційного проєкту	142
МАСЛАК М.В. Передумови ефективного управління інтелектуальною власністю підприємства	144

МЕЙШ А.В. Аналіз макроекономічних показників, та їх вплив на інноваційний розвиток	146
МІЩУК М.Ю. Концептуалізація інноваційної моделі управління інтеграційними виробничими ланцюгами	150
МОТРУК Д.А. Особливості системи антикризового управління підприємством в сучасних умовах.....	153
НІКОЛАЄНКО С.М. Розвиток теорії кластерів	155
НІКОЛЬЧУК Ю.М. Інвестиційна стратегія підприємства в кризових умовах	157
ОЛЕКСІЄНКО Р.Ю. Деякі аспекти стратегічного управління інноваційним розвитком організації.....	159
ОЧЕРЕТЯНА О.В. Сталий розвиток підприємства в умовах повоєнного розвитку	161
PERERVA P., MATROSOVA V., DIAKOVA N. Assessment of the innovative potential of chemical industry enterprises	163
PERERVA P., VERYUTINA V., PEREDRIY A.E. Research of the investment potential category	165
ПЕТРАЩУК М.В., ГОРАЛЬ Л.Т. Удосконалення формування інноваційного потенціалу підприємств лісової промисловості	167
РАТУШНЯК О.Г., БАДЯ Я.В. Тайм-менеджмент як основа ефективної діяльності підприємства.....	171
СЛОБОДЯН Т.А. Фінансові інвестиції в бухгалтерському обліку.....	173
СТАДНИК В.В., ГОНЧАРУК О.В. Преференції індустриальних парків у підтримці релокації та розвитку високотехнологічного бізнесу в Україні	174
СТАХУРСЬКА С.А. Інвестиційна складова в забезпеченні змін та еволюційного розвитку підприємства.....	176
ТОВАЖНЯНСЬКИЙ П.В., ПЕРЕРВА П.Г. Напрямки застосування аутсорсингу на підприємстві.....	178
ХВОСТИНА І.М. ПАНЕВНИК Т.М. Стратегічні орієнтири управління інвестиціями на підприємствах у повоєнний період..	181

ХРИСТЕНКО Г.М., БРИДУН А.О. Управління інноваційною діяльністю підприємства.....	183
ЦІЩИК Р.В., КОТИС Н.В. Використання математико-статистичних методів для прийняття ефективних управлінських рішень	185
ЧЕРЕП О.Г., КОНДРАТЕНКО В.О. Поетапні підходи до побудови інноваційної стратегії підприємств.....	187

СЕКЦІЯ 3. РОЗВИТОК СИСТЕМИ ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ: ГЛОБАЛЬНИЙ ТА ЦИФРОВИЙ ВИМІР

БОБРОВНИК В. М., ТКАЧУК К. Р. Підходи до трактування поняття «виробничі запаси» підприємства: обліково-економічний аспект	191
БОГАТЧИК Л.А., ДАНЧУК Т.В. Облікова політика як інструмент управління системою інформаційно-облікового забезпечення підприємства.....	193
ВАЛЬКОВА Н.В., БОЧУЛЯ А.В. Проблеми формування податкової політики України в умовах глобалізації	195
ВАЛЬКОВА Н.В., ГРИГОРУК Н.В. Оподаткування підприємств сільгоспвиробників, як інструмент сприяння розвитку аграрного сектору економіки.....	197
ВИШОМІРСЬКИЙ С.В., СКОРОБОГАТА Л.В. Контролінгова система збалансованих показників у механізмі стратегічного управління державних підприємств.....	199
ДЖУЛІЙ Л.В., ЄМЧУК Л.В., ГРИЦЮК О.О. Облік власного капіталу в інформаційному забезпеченні управління підприємством.....	201
ДОВЖ В.В. Бухгалтерський облік зобов'язань вітчизняних транспортних підприємств як інструмент підтримки суверенітету України в умовах воєнного стану	203

ДОЦЕНКО Ю.О., КОРХ І.С., ЛЕГА О.В. Ймовірність банкрутства: інструментарій діагностики	206
ЖУК Н.Т. Аналіз зовнішніх чинників впливу на фінансову безпеку підприємств харчової промисловості	208
ЖУКЕВИЧ С.М. Історія виникнення і розвитку фінансового аналізу	210
ЗАМАЗІЙ О.В., ТКАЧУК К.Р. Використання системи збалансованих показників при формуванні процедур контролю основних засобів підприємства	212
ЗАМАЗІЙ О.В., ФУРМАН А.І. Сутність поняття збуту продукції (робіт, послуг) в сучасних умовах та облік його функцій	216
КАРПАЧОВА О.В. Оформлення робочої документації аудитора за допомогою EXCEL	219
КОРОЛЬЧУК І.І., КОБЕЦЬ Д.Л. Проблемні питання аудиту у тваринницькій галузі	220
КРІГЕР Ю.Ю. Актуальність аудиту ефективності сільськогосподарських підприємств під час війни	223
КУШНІРУК М.В. СКОРОБОГАТА Л.В. Облікові аспекти контролю якості на будівельних підприємствах в категоріях адаптивної моделі управління	225
ЛИПОВАТА І.М., КУЛИК Ю.Р., ЛЕГА О.В. Інвентаризація як елемент контролю за збереженням виробничих запасів підприємства	227
ЛОПАТОВСЬКИЙ В.Г., БОГАТЧИК Л.А. Оцінка організаційно-методичних особливостей обліку операцій з давальницькою сировиною на підприємстві	229
МЕЛЬНИК Т.Г. Облік, оподаткування та контроль управління персоналом	231
МЕЛЬНИЧУК І.І. Спрощена система оподаткування: актуальні питання змін	235

НАЗАРОВА І.Я. Обліково-інформаційні процеси у корпоративних об'єднаннях в контексті економічних та суспільних змін	237
НЕСТЕРЕНКО І.В. Тенденції розвитку екологічного обліку на біоекономічних засадах	240
НЕСТЕРУК Г., ГЕРАСИМЕНКО К. Система обліку в малому бізнесі	242
ОВОД Л.В., ЛІТВІНОВА Ю.І. Удосконалення управлінського обліку і звітності основних засобів в науково-виробничих центрах стандартизації, метрології та сертифікації	245
ПОНОМАРЬОВА Н.А. Професійна етика аудитора в умовах війни	247
ПРИСТЕМСЬКИЙ О.С., СЕБРО О.О. Вплив грошових потоків на формування високоліквідних активів підприємств	249
РАГУЛІНА А.О. Інформаційні технології в обліку	251
РОМАНЕНКО А.А. Особливості системи оподаткування аграрної сфери України	253
СЛОБОДЯНИК Ю.Б. Роль рахункової палати як вищого органу аудиту у повоєнному розвитку України	256
ТКАЧ Д.А., СКОРОБОГАТА Л.В. Концепція побудови системи обліку та контролю в умовах цифрової трансформації стратегічних систем вимірювання	258
ХОДЗИЦЬКА В. Стратегічна управлінська звітність корпорацій: крок до конкурентноспоможності	260
ХОРУНЖАК Н.М. Науково-дослідна робота та стандартизація підготовки фахівців спеціальності 071 - облік і оподаткування ...	263
ЦЕБЕНЬ Р.Л. Місце обліку в управлінні електроенергетичним підприємством-оператором системи розподілу	265
ЦЕБЕНЬ Р.Л., КОЗЕНКО В. Особливості переоцінки основних засобів	267

ЧЕНАШ В.С. Внутрішній аудит як засіб забезпечення інтеграції контрольної функції на етапі трансформації підприємств	269
ЧУБЕНКО М.І., ПОНОМАРЬОВА Н.А. Роль обліку операцій фінансово-інвестиційного циклу в системі економічної безпеки суб'єкта господарювання.....	271
ЯЦИШИН С.Р. Ризики у формуванні облікової системи	273

СЕКЦІЯ 4. ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА, ФІНТЕХ ТА ІТ-ІНСТРУМЕНТИ ЯК ОСНОВА ПІСЛЯВОЄННОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

АРТЕМЕНКО Л.П., ЛАГОДІЄНКО В.В. Підтримка фінтехів в повоєнній економіці України	276
ГРИШИНА Н.В., НАЗРІЄВА З.Т. Відновлення та розвиток економіки України через інновації та цифровізацію у післявоєнний період	278
ЛОЗОВА О.В., ГІГАШВІЛІ Е.Г. Система оперативного управління підприємством	280
ЛОСЬ З.В., ЛОСЬ Д.В. Удосконалення управління інформаційною безпекою підприємств в умовах воєнної економіки	282
МІРОНОВА Ю.В. ІТ підтримка розробки та реалізації проектного управління післявоєнного українського підприємства	284
НАЦВЛІШВІЛІ Т.М. «Дія сіті» як один з драйверів розвитку вітчизняної економіки.....	286
ОШКУРОВА YU.O., ОКОМЕЛЧЕНКО А.А. ...Management of marketing and logistics development in an agricultural enterprise .	289
ПАРСЯК В.Н. Концепція маринізму та повоєнний розвиток морської діяльності в Україні.....	291

ПРОКОПІВ Ю. О. Цифрова економіка – конкурентна перевага України у післявоєнний період	293
ПРОСКУРОВИЧ О.В. Фінансові важелі відбудови економіки України	295
ТАРАНЕНКО Р. В. ІТ – індустрія: виклики і перспективи	297
ХЛЬОУПЕК Д.С., БРИНЗЕЙ Б.С. Переваги та недоліки цифровізації.....	299
CHEREP A.V. VORONKOVA V.G. Digital transformation key areas of creative technologies in touristic field: climate change and global economic recovery	301

СЕКЦІЯ 5. МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ

КОСЕНКО С.А., ПЕРЕРВА П.Г. Особливості маркетингу дитячої школи танців.....	307
ПЕТРОВСЬКА О.М., АРТЕМЕНКО Л.П. Маркетингова стратегія відбудови України	309
ТКАЧУК С.В. Маркетингові та рекламні стратегії як інструмент розвитку підприємств	311
ШАПОВАЛ В.С., ПЕРЕРВА П.Г. Дослідження кон'юнктури ринку мобільних телефонів та перспектив його розвитку	313

СЕКЦІЯ 6. ПЕРСПЕКТИВИ ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ ТА ГРОМАД

АДАМОВСЬКА В.С., КУЛИК А.Г. Організаційна культура публічного управління як драйвер розвитку громад у повоєнний період	316
БЕЗПАЛА О.В. Мовна досконалість як запорука повоєнної світової інтеграції українського суспільства	318

БОЙЧЕНКО Е.Б. Розбудова територій пріоритетного розвитку як драйвер відновлення повоєнної економіки України	320
БРУССЕНЦЕВА О.А. Вплив російської збройної агресії на ринок праці: тренди, ризики та напрями стабілізації.....	321
ВАШАЙ Ю.В., ЯЩУК Н.О. Теоретичні аспекти воєнної міжнародної міграції	322
ГАЛГАШ Р.А., НЕСТЕРОВ Г.Г. Перспективи повоєнного розвитку приграничних територіальних громад	324
ГРАБОВСЬКА І.В. Впровадження інноваційних моделей системного оцінювання діяльності органів влади.....	326
ДЖУЛІЙ Л.В., ЄМЧУК Л.В., БІЛОРУСЕЦЬ Л.М., ЧЕНАШ В.С. Розвиток кластерних структур за умов глобалізаційних викликів.....	328
КОВАЛЕНКО В.В. Соціально-економічний розвиток територіальних громад у повоєнний час	332
МІЩУК Є.В., БОРЗИКІН О.І. Корпоративна культура в публічних службах як засіб підвищення ефективності управління територіальними громадами у повоєнний період	334
СІМКІВ Л.Є., БОЙЧУК О.І. Стратегічне планування регіонального розвитку на засадах концепції смарт-спеціалізації	336
СОЛОВЕЙ І.С., КЛИШ М.С. Стандартизація і сертифікація у сфері туристичної діяльності.....	339
СУКАЧ О.М. Інструменти забезпечення фінансового вирівнювання територіальних громад	342
ЩУРОВ І.В. Ідентифікація загроз енергетичній безпеці України	344
ФІЛИППОВА С.В., ВУГЕЛЬМАН П.В. Парадигмальні зміни економіки: стратегія розвитку міста Одеса «5Т»	345
ПЕШКОВА В.О. REA-модель обліку та GRI-звітність в системі підтримки управлінських рішень.....	350
ЯСІНСЬКА І.В., ДЖУЛІЙ Л.В. Комплексна система контролю за умов цифрової трансформації парадигми менеджменту.....	352

5. Соколенко С.И. Производственные системы глобализации: Сети. Альянсы. Партнерства. Кластеры: Украинский контекст / Соколенко С.И. – К.: Логос, 2002. – 645 с.

В.В. КОВАЛЕНКО

Одеський національний економічний університет

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У ПОВОЄННИЙ ЧАС

У сучасних соціально-економічних умовах України, концепції розвитку територіальних громад повинні базуватися на концентрації ресурсів для того, щоб громада та її члени мали змогу бути стійкими впродовж довготривалого періоду.

Соціально-економічний стан нашої держави на сьогодні відзначається п'ятьма ключовими моментами, а саме:

1. Станом на початок місяця прямі збитки від війни склали 127,4 млрд дол США (руйнування та пошкодження фізичних активів). Непрямі втрати оцінили ще на 161,8 млрд дол США (втрата доходів та додаткові витрати). Потреби у відновленні становлять 228,8 млрд дол США.

2. В серпні платіжний баланс був позитивним вперше з початку року (3,3 млрд дол США). Це відбулось завдяки кільком факторам. По-перше, покращився рахунок поточних операцій (порівняно з липнем, профіцит зріс з 1,3 до 2 млрд дол США), оскільки зросли експорт та вторинні доходи. По-друге, вперше з початку року фінансовий рахунок теж став профіцитним (1,2 млрд дол. США тоді як в липні було мінус 1,6 млрд дол США).

3. Видатки загального фонду бюджету у вересні, згідно попередньої інформації, оприлюдненої Міністерством фінансів, становили 234,1 млрд грн, що на 21,4 млрд грн більше, ніж попереднього місяця. Найістотніше, на 27%, зросли витрати на підтримку Збройних Сил, до 190,2 млрд грн.

4. У вересні Україна отримала 2 млрд дол допомоги. Це вдвічі менше, ніж у серпні (4,7 млрд дол США). Усі кошти, що надійшли були грантовими: 1,5 млрд дол США від Сполучених штатів Америки та 500 млн євро від ЄС. Тим не менше, навіть такий обсяг допомоги

дозволяє значно полегшити тягар дефіциту бюджету, який у серпні перевищив 4 млрд дол США.

5. Очікування бізнесу щодо зростання цін постачальників значно перевищує очікування щодо власних цін. Це може означати готовність частини бізнесу до часткового зменшення прибутковості, щоб зберегти клієнтів. Такі настрої бізнесу можуть стати додатковим фактором стримування інфляції (24,6 % у вересні) [1].

У зазначених умовах набуває актуальності питання забезпечення соціально-економічного розвитку територіальних громад.

Основні напрями його забезпечення можна представити за такими групами.

Основні механізми та інструменти політики розвитку територіальних громад: розвиток міжрегіональної співпраці та участі різних регіонів у спільних проектах з метою посилення відносин між поділеними та ізольованими територіальними громадами; удосконалення процесу розробки та реалізації стратегій для територіальних громад з метою забезпечення довгострокового планування та залучення громадськості до розроблення стратегій; розширення права місцевих рад із землекористування передати місцевим радам право управляти землекористуванням на відповідних територіях; розвиток місцевої/комунальної економіки; розвиток транскордонної співпраці муніципалітетів України і країн ЄС [2, с. 70].

Для подальшого розвитку соціально-економічного розвитку територіальних громад, за доцільне є встановлення взаємодії комплексу пов'язаних між собою складових, а саме: виробничого потенціалу; трудових ресурсів; інноваційних ресурсів; інформаційного потенціалу; підприємницьких ресурсів та фінансових можливостей. При цьому, не треба забувати про нетрадиційні заходи відновлення соціально-економічного розвитку територіальних громад як етнічний туризм, розбудова місцевого домогосподарства.

В умовах воєнного стану, соціально-економічний розвиток територіальних громад суттєво змінився. Зокрема, слід звернути увагу на проблеми релокації бізнесу та його переміщення. Тому, перед органами місцевого самоврядування постає найбільше пов'язаних з війною викликів. У найближчій перспективі до цього може додатися створення належних умов для довгострокового перебування тих, хто вирішить залишитися в місцях релокації на тривалий період.

Література

1. П'ять важливих фактів про економіку у жовтні. URL: <https://mail.ukr.net/desktop#readmsg/16667088913806133712/f0>.

2. Ємець В.В. Економічний розвиток у повоєнний період в Україні регіональний та місцеві аспекти. Економіка та держава. 2022. № 5. С. 68-72. DOI: 10.32702/2306-6806.2022.5.68.

Є.В. МІЩУК
О.І. БОРЗИКІН

Криворізький національний університет

КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА В ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБАХ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ГРОМАДАМИ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Корпоративна культура виконує значущу роль як усередині органу публічної служби, так і поза ним – у взаємовідносинах із членами територіальної громади, суб'єктами господарювання, інститутами громадянського суспільства тощо. Вона гармонізує стосунки як між працівниками усередині органу публічної служби, так із зовнішніми стейкхолдерами.

Аналіз існуючих визначень корпоративної культури дозволив нам удосконалити дефініцію у контексті середовища діяльності публічних служб. Під корпоративною культурою публічних служб пропонуємо розуміти образ мислення, спосіб дій та манеру професійної поведінки, в яких утілюються етичні норми, моральні, духовні та інші цінності, котрі поділяються усіма працівниками публічної служби. Разом із цим, вважаємо доцільним ввести у термінологічний обіг поняття корпоративної культури територіальної громади. Це поняття пропонуємо трактувати як ідеї, надії, прагнення, інтереси, очікування, що є спільними для усіх членів територіальної громади та дозволяють їм адаптуватися до викликів зовнішнього середовища.

Корпоративна культура виступає на кшталт соціального клею, який дозволяє об'єднати публічну службу та територіальні громади. Вона являється динамічною, змінюючись під впливом різного роду викликів і загроз.